

Erdélyi feladatlap megoldásai

1. Milyen történelmi eseménynek állít emléket a madéfalvi emlékmű?

- a. A véres farsangnak
- b. A határőrség szervezése ellen lázadó székelyek leverésének
- c. Az Ali pasa vezette 1658-as tatár betörésnek

2. A múlt évtizedben melyik vallásos-nemzeti értéket jelöltek két alkalommal is az UNESCO szellemi Kulturális Örökségi listájára?

- a. Máriaradnai búcsút
- b. Ezer Székely Leány találkozót
- c. Csíksomlyói búcsút

3. A Fejedelemség korában a székelyeket többször is lustra könyvekbe jegyezték. Milyen alkalomból készültek ezek az összeírások?

- a. Amikor a székelyek betakarították a terményt
- b. Amikor hadi szemlét tartottak a hadra rendelt székelyekről
- c. Amikor megszámtolták, hogy a csata után hányan maradtak életben

4. Melyik csatában esett el 1849. július 31-én a szabadságharc költője Petőfi Sándor?

- a. Ákosfalvi
- b. Fehéregyházi
- c. Piski

5. Hol született Hunyadi Mátyás?

- a. Brassó
- b. Gyulaféhevár
- c. Kolozsvár

6. Ki az a Zágónban született tornászlány, aki 1984-ben, a Los Angelesben megrendezett olimpiai játékokon négy aranyérmet szerzett?

- a. Szabó Kati
- b. Keleti Ágnes
- c. Balázs Erzsébet

7. Erdélyben igen népszerű a zakuszká készítése. Melyek az alap összetevői a kenyérre kenhető krémes finomságnak?

- a. Vinete, fuszulyka és pityóka
- b. Vinete, ardé, hagyma
- c. Gomba, murok, pityóka

8. A székelység történetének, hitvilágának és népművészetének lenyomatait hordozzák azok a sírjelek, melyek számos székelyföldi temetőben megfigyelhetőek.

- a. kőkereszt
- b. kopjafa
- c. tumba

9. Melyik az a város, ahol a mai napig legjobban fennmaradt az udvarteretes település szerkezet, ilyen szempontból egyedi lévén egész Erdélyben?

- a. Székelyudvarhely
- b. Marosvásárhely
- c. Kézdivásárhely

10. Kós Károly: festő- és grafikusművész, művészettörténész, néprajztudós, folyóirat szerkesztő, politikus, Erdély lelkének és társadalmi valóságának legjobb értője. Melyik erdélyi múzeum épült az ő tervei alapján?

- a) Erdélyi Történelmi Múzeum
- b) Incze László Céhtörténeti Múzeum
- c) Székely Nemzeti Múzeum

11. Az erdélyi művelődés és népoktatás, filozófiai és pedagógiai irodalom egyik anyanyelvű úttörője. 1625-ben született a barcaságban, nevéhez kötődik az első magyar nyelvű enciklopédia. Kiről van szó?

- a. Zöld Péter
- b. Bolyai Farkas
- c. Apáczai Csere János

12. Kányádi Sándor a kortárs magyar költészet egyik legnagyobb alakja, 1929. május 10-én született a Hargita megyei Nagyalambfalván. Melyik gyermeklapnak volt hosszú időn keresztül a szerkesztője?

- a. Napsugár
- b. Szivárvány
- c. Kukucska

13. Mit jelképez a sas, hét vár, nap és hold?

- a. Erdély címerében található, a három kiváltságos rendet jelképezi (magyarok, szászok, székelyek)
- b. a három bevett vallást jelképezi a Diploma Leopoldinumban
- c. Udvarhelyszék XVIII. századi pecsétjén található szimbólum

14. Melyik az a vár Erdélyben, melyhez a magyarság egyik legismertebb, legnépszerűbb népballadája fűződik, melyből kiderül, hogy a vár csak egy igazi magyar asszony életáldozata árán tud megmaradni „Tizenkét kőmíves összetanakodék...”

- a. Vajdahunyadi vár
- b. Nagyváradi vár
- c. Déva vára

15. A Szent László-kultusz hely legismertebb központja, a hagyomány szerint maga a lovagkirály alapította itt kolostort, sőt, ide is temették el. A Képes Krónika eképpen ír a helyről: „ ... Ezután Bihar vármegyében a Körös folyó mellett vadászat közben talált egy helyet, ahol angyali intelemre elhatározta, hogy monostort épít Szűz Mária tiszteletére: ezt a helyet ... nevezte. ...”

- a. Kolozsvár
- b. Várad
- c. Gyulafehérvár

Felvidéki feladatlap megoldásai

- 1. Hol található a Felvidék egyetlen tűzokrezervátuma?**
 - a. Csallóköz mellett
 - b. Bős környékén
 - c. Felső-Csallóközben

- 2. Melyik két folyó összefolyásából keletkezik a Bodrog folyó?**
 - a. Ung, Laborc
 - b. Hernád, Sajó
 - c. Latorca, Ondava

- 3. Melyik aradi vértanú nyugszik Margonyán?**
 - a. Lázár Vilmos
 - b. Desseffy Arisztid
 - c. Láhner György

- 4. Mikor és hol temették újra II. Rákóczi Ferencet?**
 - a. a/ 1880-ban, Munkácson
 - b. b/ 1896-ban, Késmárkon
 - c. c/ 1906-ban, Kassán

- 5. Melyik királynak emeltek szobrot kapával a kezében, és hol található ez a szobor?**
 - a. Károly Róbertnek Rimaszombatban
 - b. Szent Lászlónak Tornalján
 - c. Mátyásnak Sajógömörben

- 6. Hol zajlott a dicsőséges tavaszi hadjárat győztes csatája 1849. április 19-én?**
 - a. a/ Nagysallónál
 - b. b/ Ipolyságnál
 - c. c/ Losoncnál

- 7. Melyik város mellett vívott költői „csatát” egy erdei lak megéneklésével Petőfi, Tompa, Kerényi?**
 - a. Kassa
 - b. Pozsony
 - c. Eperjes

- 8. Hol áll Madách Imre emlékműve Ádám alakjával, és ki az alkotója?**
 - a. Alsósztrégova, Rigele Alajos
 - b. Csesztve, Teles Ede
 - c. Balassagyarmat, Vilt Tibor

- 9. Mikszáth Kálmán melyik művének a helyszíne Lőcse?**
 - a. Különös házasság
 - b. A fekete város
 - c. Szent Péter esernyője

10. Melyik faluban gyűjtötte Kodály a *Kicsiny a hordócska* régi táncdalt, melyik tájegységben található ez a település?

- a. Taksonyban, Mátyusföldön
- b. Nagymegyeren, Csallóközben
- c. Zsérén, Zoborvidéken

11. Melyik népdal címe lett az 1968-tól megrendezésre kerülő népzenei vetélkedő neve?

- a. Édesanyám rózsafája
- b. Tavaszi szél vizet áraszt
- c. Csillagoknak teremtője

12. Ki építette és milyen stílusban a pozsonyi Szent Erzsébet-templomot, az ún. Kék-templomot?

- a. Feigler Ignác, klasszicista
- b. Lechner Ödön, szecesszió
- c. Fellner Jakab, barokk

13. Hol állt és ki volt az alkotója a Mária Terézia szoborcsoportnak?

- a. Kassán, Zala György
- b. Gödöllőn, Ferenczi István
- c. Pozsonyban, Fadrusz János

14. Hogyan nevezik a legismertebb farsangi szokást, s mely tájegység őrzi napjainkig?

- a. kiszehajtás, Zoborvidéken
- b. dőrejárás, Felső-Csallóközben
- c. balázsjárás, Gömörben

15. A Jászó melletti Debrődön található gyógyforrás a középkor óta híres búcsújáráshely. Kinek tulajdonítják a forrás keletkezését, és mikor van a búcsúja

- a. Szent Istvánnak, augusztus 20-án
- b. Szent Imrének, november 5-én
- c. Szent Lászlónak, június 27-én

Vajdasági feladatlap megoldásai

- 1. Komor Marcell és Jakab Dezső első közös, szabadkai munkája az 1902-ben épített zsinagóga, az európai zsinagóga-építészet gyöngyszeme. A következők közül melyik állítás nem igaz az épületre?**
 - a. Az ötkupolás zsinagóga központi kupolája egy nyolcszögű acélkonstrukcióra támaszkodik.
 - b. Jellemző díszítőelemei a stilizált pávatoll-, a szív-, és virágmotívumok.
 - c. Hangsúlyos a fa alapanyag használata.

- 2. Milyen területen él a délvidéki földikútya?**
 - a. Homokos, füves pusztákon
 - b. Erdőben
 - c. Fás ligetekben

- 3. Melyik történelmi esemény okozta az aracsi pusztatemplom pusztulását?**
 - a. A tatárjárás
 - b. A török hódítások
 - c. Az 1848–49-es szabadságharc hadi eseményei

- 4. A bácsi vár a korabeli francia lovagvárak mintájára készült lakótoronnyal, bástyákkal megerősített várfallal, vizesárokkaal és felvonóhíddal. Bács már Szent István kora óta fontos település, püspöki székhely volt a vár nagyszabású kiépítésére azonban csak később került sor. Mikor?**
 - a. Szent László király uralkodása alatt, a 11. század végén
 - b. Károly Róbert uralkodása alatt, a 14. század elején
 - c. Mátyás király uralkodása alatt, a 15. század második felében

- 5. Ki tervezte a zentai tűzoltólaktanya szecessziós épületét?**
 - a. Magyar Ede
 - b. Komor Marcell és Jakab Dezső
 - c. Lajta Béla

- 6. Melyik településnél torkollik ma a Tiszába a Ferenc-csatorna, vagyis a Duna–Tisza–Duna-csatorna?**
 - a. Óbecsénél
 - b. Péterrévénél
 - c. Magyarkanizsánál

- 7. Hogyan készül a vajalja?**
 - a. Tejfölt (esetleg vaj hozzáadásával) liszttel berántanak.

- b. A tejfölből vagy tejszínből köpüléssel elválasztják a tejzsírt.
- c. Az aludttejét vászonruhába csomagolva felakasztják, hogy kicsöpögjön belőle a savó.

8. Melyik Kosztolányi-regény játszódik a szabadkai Községi Főgymnasium (ma Svetozar Marković Gimnázium) falai közt?

- a. Pacsirta
- b. Édes Anna
- c. Aranysárkány

9. A karikázó tánc típus, vagyis a leányok hangszeres kíséret nélküli, kizárólag énekhangra járt körtánca Vajdaságban csak két nyugat-bácskai faluból, Doroszlóról és Gombosról ismeretes. Doroszlón *csirajnak*, Gomboson pedig *tüskömnek* nevezik ezt a fajta táncot. Mikor járták leginkább a lányok ezeket a táncokat?

- a. A farsangi időszakban
- b. A nagybőjt alatt
- c. Lakodalmakban

10. Melyik néprajzi táj jellemző műfaja a juhásznóta?

- a. Dunántúl
- b. Alföld
- c. Erdély

11. Temerin katolikus magyarsága 1853-ban egyházi fogadalmi ünnepévé tette Illés próféta napját, július 20-át. Az 1948-as forradalomban lerombolt falut a következő években számos természeti csapás sújtotta, ezért a temeriniek megfogadták, hogy ezen a napon nem dolgoznak, hanem templomba mennek, és imádkoznak, hogy végre szebb idők köszöntenek a falura. A néphit szerint Illés...

- a. ... hirtelen támadó nyári viharokat okoz.
- b. ...napsütéses időt hoz.
- c. ...nagy szárazságot okoz.

12. A doroszlói Szentkút a középkor óta ismert kegyhely, napjainkban a vajdasági magyarság legkedveltebb búcsújáró helye. Mikor van a fő búcsúja?

- a. Pünkösdkor
- b. Augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján (Szűz Mária mennybemenetelének ünnepén)
- c. Szeptember 8-án, Kisasszony napján (Szűz Mária születésének ünnepén)

13. Melyik néptől vette át a tambura őseit a magyarság?

- a. Közvetlenül a törököktől
- b. A délszláv népek közvetítésével
- c. Az olaszoktól

14. Melyik település közelében folyt le az 1848/49-es forradalom és szabadságharc utolsó győztes csatája?

- a. Szenttamás
- b. Kishegyes
- c. Temerin

15. Melyik aradi vértanú nyugszik az eleméri Szent Ágoston-templomban?

- a. Kiss Ernő
- b. Damjanich János
- c. Gróf Leiningen-Westerburg Károly

Muravidéki feladatlap megoldásai

- 1. A lendvai térség, pontosabban a Lendva-hegy alatti sík terület fontos régészeti kincseket rejt. Az említett térségben található, az Alsó-Lakos melletti eddigi egyetlen bronzkori település tervszerű feltérképezés, amely szlovén területen valósult meg. Hogy hívják a bronzkori települést?**
 - a. Aloris
 - b. Eloris
 - c. Oloris
- 2. Az alsólendvai Bánffy Miklós, aki lelkes híve volt Mátyás királynak, számos udvari tisztséget töltött be. Mátyás királyt elkísérte moldvai hadjáratára, ahol megmentette az uralkodó életét. Bonfini krónikás leírása szerint Corvin Mátyás testvéreként szerette Bánffy Miklóst. Nem véletlen tehát, hogy a király 1474-ben őt bízta meg...**
 - a. ...Cillei Ulrik leszámolásával.
 - b. ...annak a küldöttségnek a vezetésével, amely Nápolyba ment Beatrixért.
 - c. ...hogy űzze ki a törököt Erdélyből.
- 3. A mai Szlovénia területén, Lendván nyomtattak először könyvet 1573-ban, mégpedig a Bánffy uradalom kegyei jóvoltából, akik befogadták az akkoriban üldöztetett protestáns vallást hirdető magyar prédikátort Kultsár Györgyöt. Hoffhalter Rudolf svájci vándornyomdász műhelyéből több Kultsár György által írt könyv is napvilágot látott az akkori Alsólendván. Hány?**
 - a. Kettő
 - b. Három
 - c. Négy
- 4. Hadik Mihály a néphagyomány szerint az 1603-as, Bánffy Kristóf vezette török ellenes csatározások egyik hőse, aki egy törökkel vívott párviadal során esett el. A monda szerint halálhírére a vár urának szépséges lánya Bánffy Piroska kivetette magát a vár tornyának ablakán és szörnyet halt. Hadik várkapitány holtteste ma egy összeszáradt múmia, melyen a balzsamozásnak semmi nyoma, ezért a természeti csodák közé tartozik. Hol tekinthető meg a múmia?**
 - a. A Lendvai várban
 - b. A Szent Katalin templomban
 - c. A Szentháromság-kápolnában
- 5. A Hungária Hazai Ernyőgyár Rt. volt az Osztrák-Magyar Monarchia első ernyőgyára. Az ernyőket a század folyamán szállították többek között Olaszországba, Franciaországba, Hollandiába, Spanyolországba, sőt Etiópiába és**

még Japánba is. Wortmann Béla milyen kisipari üzeméből alapították meg az ernyőgyárat 1904-ben:

- a. Mézeskalács sütőde
- b. Varroda
- c. Szeszfőzde

6. A múlt század elején Alsólendva haladó szellemű kisvárosnak számított: volt szállodája, vendéglői, kialakult a vasútvonal, jelentős volt az ipar – a város aranykorát élte. Ehhez kapcsolódóan 1903-ban megalakult a mostani Szlovénia területén lévő első futballklub, egy évvel a Real Madrid megalakulása után. Hogy nevezték?

- a. Alsólendvai Football Egyesület
- b. Lendvai DSC
- c. Nogometni Klub Nafta

7. A millenniumi emlékmű Budapesten található emlékmű, mely a magyar honfoglalás ezeréves jubileumának állít emléket. Az emlékmű az 1896-os millenniumi ünnepekre szánt számtalan építészeti és városfejlesztési beruházás (Ferenc József híd, Nagykörút, Millenniumi Földalatti Vasút, Országház stb.) egyik ékköve. Melyik híres budapesti téren található szoboregyüttest készített az alsólendvai születésű Zala György szobrászművész?

- a. Hősök tere
- b. Kossuth tér
- c. Szabadság tér

8. A kőolaj Lendva környékén nagy kincsnek számított. Az emberek a 18. század végén és a 19. században szekerek mázolására, lámpaolajnak, valamint gyógyszerként használták. A 20. század közepén megalakult a Nafta vállalat, az egykori Jugoszlávia egyetlen olajfinomítója. Aranykorában több, mint 2500 munkása volt és összesen 81 fúrótornya. Majd ahogy közeledett a századvég és ahogy fogyott a „fekete arany” a vállalat számára is a hanyatlás évei következtek. A vállalat végül tönkrement, valamint átalakult. Az olajfinomítót pedig eladták, ami azóta is működik. Melyik ország vette meg az olajfinomítót?

- a. India
- b. Kína
- c. Kuvait

9. Mit jelent a muravidéki szókapcsolat a „fő va putyolagosuva”?

- a. Megégett
- b. Felhólyagosodott
- c. Felhorzsolódott

10. Mi az a „seggebugya”?

- a. Káromkodás

- b. Csipkebogyó
- c. Homoktövis

11. 2014-ben a Bödeháza (HUN) és Zsitkóc (SLO) zöldhatáron átadták a Barátság Parkot. A határ két oldalán élő rokonok és ismerősök ma szabadon átjárhatnak egymáshoz ott, ahol évtizedekig szögesdrót-kerítés húzódott – annak maradványaiból készült egy különleges szobor. Milyen állatot ábrázol ez a szobor?

- a. Róka
- b. Madár
- c. Mosómedve

12. A fumu az egyik legkülönlegesebb európai lakodalmi kalács. Göcsejben, Hetésben és a Muravidéken fumunak nevezik azt a fonott kalácsot, ami a keresztelők és lakodalmak elmaradhatatlan kelléke volt. Díszes szőttés kendőkbe bebugyolálva vitték az ünnepségre. Dramatikus játék is szövődött köré, ugyanis a fumut jelképesen megkeresztelték és szétosztották az esemény résztvevői között. Milyen formája lehetett a fumunak?

- a. Kisgyerek
- b. Kiscica
- c. Kisborjú

13. Mely tejterméken tudtak az emlékezés szerint rendre összeveszni a vásárlók az egykori alsólendvai piacon?

- a. Búbos túró
- b. Köcsögös tej
- c. Csikorgó sajt

14. Mely alsólendvai ital fogyott el hordószámra a piacokon, vásárokon, búcsúkon a 20. században, ami mára már a köztudatban többnyire feledésbe merült?

- a. Csipkebogyó pálinka
- b. Ecetes fröccs
- c. Mézsör

15. Folytasd a zalai népdalt, „Átimennék a Murán...

- a. ...szerelmemnek vigaszán.”
- b. ...a révésznek tutaján.”
- c. ...jövő évnek tavaszán.”